

Nárast predaja robotov sa oproti minulosti podstatne zrýchľuje

O úspechoch, trendoch a očakávaniach v oblasti robotiky sme sa porozprávali s konateľom spoločnosti FANUC Robotics, s. r. o., Ing. Petrom Duchoslavom.

250 000 robotov FANUC predaných po celom svete – to je stav, ktorý sa podarilo dosiahnuť v júni tohto roku. Čo všetko musí výrobca robotov urobiť, aby dosiahol takýto významný míľnik?

V roku 1956 začala spoločnosť FANUC vyrábať prvé CNC stroje, čo je v podstate taký prvý krok na ceste k vytvoreniu priemyselného robotického systému. Ten spoločnosť uviedla na trh v roku 1974. Čiže jednou z podstatných vecí tohto úspechu je polstoročná tradícia výroby sofistikovaných technologických systémov. Ďalšou je veľký dôraz na výskum a vývoj. V spoločnosti FANUC pracuje na celom svete približne päťtisíc zamestnancov, z ktorých takmer 800 sa venuje výskumu a vývoju. Nakoniec by som vyzdvihol aj istý konzervatizmus našej spoločnosti, ktorý sa v mnohých prípadoch ukázal ako správna cesta. Nie vždy sme hneď do našich produktov implementovali niektoré technológie, ktoré sa na trhu objavili ako novinky. Stavíme jednoznačne na overenú kvalitu aj v tomto smere.

Je za týmto úspechom aj spôsob, akým FANUC svoje produkty vyrába?

Takmer celá výroba či už CNC strojov, alebo robotov je automatizovaná, ručne sa vykonávajú už len operácie na výstupnej kontrole, testovaní a pod. Vďaka tomu dokážeme operatívne reagovať aj na špičky z hľadiska objednávok zákazníkov a vyrábať a dodávať roboty podľa ich časových potrieb. Nárast predaja robotov sa oproti minulosti podstatne zrýchľuje.

Nezisková Medzinárodná federácia pre robotiku (IFR) so sídlom vo Frankfurte uviedla v jednom zo svojich prieskumoch, že v roku 2010 sa celosvetovo predalo o 27 % priemyselných robotov viac, ako v roku 2009. Ako sa vyvíja rok 2011 v porovnaní s rokom 2010 z hľadiska vášho predaja?

Začiatkom roku 2011 sme v celej Európe zaznamenali skokový nárast dopytu po robotike. V niektorých krajinách dosiahol tento dopyt medziročný rast až 40 %. Po tom, ako sa v roku 2010 skončila ekonomická kríza, viaceré projekty sa s využitím robotiky opäť rozbehli, a preto ide viacmenej o krátkodobú špičku z hľadiska predaja robotov. Výrobné závody FANUC bežia naplno a mesačne z nich vychádza cca 3 000 robotov. A stále je to vzhľadom na dopyt trhu málo. Čo sa týka trhu v Čechách a na Slovensku, medziročný nárast sa pohybuje na úrovni 30 %.

Spoločnosť FANUC Robotics predala na európskom trhu v roku 2010 4 500 robotov, tento rok sa plánuje predaj 7 500 robotov a v roku 2014 by to malo byť až 14 400 robotov. Vychádzajú tieto plány naozaj zo silného dopytu výrobných podnikov po robotike?

Určite áno. V Európe je tradične najsilnejšou pobočkou v Nemecku, ktorá je z hľadiska predaja počtu robotov najvýkonnejšia. Pritom rozloženie predaja, čo sa týka typu priemyslu, je naozaj rovnomerné. V niektorých prípadoch sa predaj zvyšuje vďaka rastu trhu samotnému, v niektorých prípadoch sa nám darí zvyšovať náš vlastný tržový podiel, čiže v istých oblastiach vytlačíme našu priamu konkurenciu.

Z pohľadu potenciálnych používateľov sa ešte stále možno stretnúť s názormi, že nasadenie robotov je nákladné. Je to pravda?

Vždy to záleží na konkrétnom prípade. Ak budem mať pridanú hodnotu na nejakom výrobku dva haliere, tak aby sa mi oplatilo investovať do robotického systému a automatizácie, musím ich vyrábať milióny kusov. Ak mám však pridanú hodnotu stotisíc korún, tak nemusím nič počítať a návratnosť je zaručená. A ďalšia výhoda sa ukázala aj priamo počas ekonomickej krízy. Ak náhodou nemá firma dostatok objednávok a musí prerušiť výrobu, tak v prípade, že využije robotické systémy, nemusí riešiť otázku prepúšťania zamestnancov, ale „stačí vypnúť roboty“.

Často sa diskutuje aj o tom, že nasadením robotov rastie počet nezamestnaných. Majú takéto tvrdenia svoje opodstatnenie?

Tento názor bol jeden z tých tradičných, čo sa týka využívania robotov. Postupne sa to začína meniť. Ľudia začínajú chápať, že robotika im neberie, ale skôr uľahčuje ťažkú prácu. Môže im pomôcť zvýšiť si kvalifikáciu a tým získať možno aj vyššie platové ohodnotenie. Na druhej strane je pravda, že po nasadení robotov sa výrobné postupy zefektívňujú a vedie to aj k náhrade niektorých manuálne vykonávaných postupov. Ak sa však nebude automatizácia a robotika využívať, presunie sa celá výroba do ázijských krajín s úplne inou pracovnou konkurencieschopnosťou a o prácu u nás príde nie niekoľko, ale všetci zamestnanci. Z môjho pohľadu sú teda automatizácia a robotika práve tými nástrojmi, ktoré zamestnanosť v Európe udržia.

Navyše nasadenie robotov v práci s ťažkými bremenami alebo v nebezpečnom prostredí je určite zmysluplné...

Áno, to vyplýva aj z viacerých zákonov a nariadení regulačných orgánov, keď človek môže pracovať len v istých podmienkach, ktoré neohrozujú jeho zdravie a život. Potom je tu druhá oblasť aplikácií, ktoré síce nie sú nebezpečné, ale aj tam sa dá predpokladať, že náhrada človeka a nasadenie robotiky by mohlo priniesť danému výrobcovi zvýšenie bezpečnosti, kvality, produktivity a pod. Pri takomto rozhodovaní nemožno sledovať len nákupnú cenu robota, ale treba zväziť aj ďalšie faktory, ako je napr. opakovateľná kvalita. Dnes sa na opakovanú výrobu kladú veľmi vysoké požiadavky a každá ručne vykonávaná operácia vnáša do výrobného reťazca potenciál chybovosti. A to si mnohí dodávatelia, najmä pre automobilový priemysel, nemôžu dovoliť, pretože straty spôsobené ľudskou chybou sú potom niekoľkokrát vyššie ako prípadná investícia do spoľahlivejšieho robotického systému.

Čo by vás ako riaditeľa firmy pracujúcej v oblasti robotiky v najbližšom období potešilo?

Potešilo by ma, keby záujem o robotiku zostal stabilný. Aby firmy, ktoré uvažujú o nasadení robotiky, dokázali hodnotiť ponuky dodávateľov na základe relevantných údajov.

Ďakujeme za rozhovor.

Anton Géror